

Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.
9023 Győr, Corvin u. 9.
tel.: +36 96 529 450 fax: +36 96 526 586
E-mail: kaegrt@kaeg.hu
Honlap: <http://www.kaeg.hu>

**A bálványfa terjedésének megakadályozását szolgáló
KEOP pályázat bemutatása**

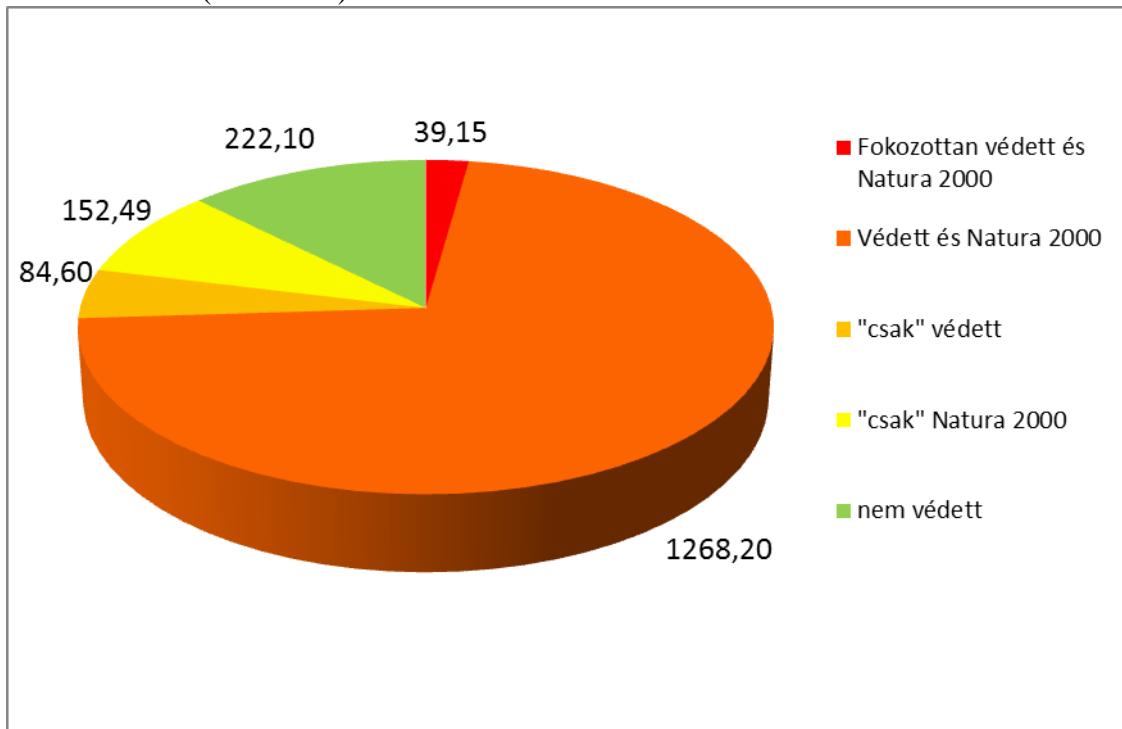
Főbb adatok

Azonosító szám:

KEOP-7.3.1.2/09-11-2011-0029 (előkészítő szakasz)

KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0016 (megvalósítási szakasz)

Terület adatok (hektárban):

Beavatkozási terület: 681,33 ha (itt folyik tevékenység)

Halmozott munkaterület: 1187,27 ha (az ismételt kezelésekkel)

Teljes érintett terület: 1766,45 ha (ennyi területet védünk a beavatkozással)

Érintett községhatárok:

- főleg Bőny, Gönyű, Nagyszentjános,
- érintőlegesen Ásványráró, Győr, Kimle, Rábapatona

Megvalósítási időszak:
2013. október 1. – 2015. május 31.

Pályázati összegek:

- előkészítő szakaszban 3,8 millió forint (85% támogatással)
- megvalósítási szakaszban 133,8 millió forint (100% támogatással)

A beavatkozás szükségessége

Az elmúlt évtizedekben a szakmai körökben kezdetben kevésbé ismert bálványfa egyre jobban elterjedt a működési területünkön. Külön anyagi források hiányában eleinte a hagyományos erdőgazdálkodás keretein belül, az állománynevelő ápolások, tisztítások, gyérítések során igyekeztek az erdészek visszaszorítani a nem kívánatos fafajt, ez azonban az erős sarjképződés miatt többnyire nem vezetett eredményre.

Mára nyilvánvalóvá vált, hogy agresszív terjedésével a bálványfa őshonos növényfajaink élőhelyeit foglalja el, ezért szükséges fellépni ellene. Különböző kutatási projektekben több alkalommal vizsgáltuk a szóba jöhető technológiákat, illetve kerestük a nagy területű beavatkozás anyagi fedezetét.

Jelenlegi nyertes pályázatunkkal végre megkezdhetjük a szükséges munkákat.

Az alkalmazott technológiák

A megvalósítás során a következő kezelési módszereket alkalmazzuk:

- Ecsetelés
- Injektálás
- Ecsetelés + injektálás
- Mechanikus irtás
- Permetezés

Az egyes területeken alkalmazandó kezelési módszerek attól függenek, milyen mértékű a fertőzés, és milyen koreloszlású a bálványfa állomány.

Ecsetelés

Fiatal egyedeknél (kb. 10 cm törzsátmérőig) a vegyszer közvetlenül a kéregről is felszívódik. Ez a kezelés vegetációs időben alkalmazható, mert a nedvkeringés juttatja el a hatóanyagot a gyökérbe. A hatás néhány hét elteltével válik láthatóvá, az egyedek zöme pusztulásnak indul, de csökkent intenzitással még kisarjadhat.

Az ecsettel történő felhordás környezetkímélő és anyagtakarékos (egyéb növényzetre nem kerül), ráadásul viszonylag könnyen, gyorsan kivitelezhető.

Injektálás

A vastagabb törzsekbe, a palástkerületen mérve 5-10 cm-enként 6-7 cm hosszú, 8 mm átmérőjű, ferdén lefelé irányuló lyukakat fúrunk, ezekbe juttatjuk be a vegyszert, majd sziloplaszttal lezárjuk a nyílást. A kezelés után 1-2 hónappal még a legnagyobb fák is száradásnak indulnak és általában sarjképződés nélkül elpusztulnak.

Környezeti terhelését tekintve ez a legkedvezőbb megoldás, azonban ez a legmunkaigényesebb is. A nagy mennyiségű fűrés kivitelezése az erdőben kizárólag akkumulátoros fűrókkal történhet, külön dolgozó juttatja be a vegyszert a fatestbe, egy harmadik pedig végzi a lyukak lezárását. Emiatt sűrű állományokban való alkalmazása kilátástalan.

Ecsetelés + injektálás

Olyan állományokban, ahol vastagabb és vékonyabb egyedek egyaránt előfordulnak, az előbbi kettő módszer kombinációját kell alkalmaznunk. Erre az eljárásra lesz szükség azoknál az idősebb állományfoltoknál is, ahol az első injektálás után visszatérve túlélő (pl. első körben kimaradt) idős fákat és friss sarjakat is találunk.

Mechanikus irtás

A 80-100% borítottságot elérő bálványfa állományfoltok esetében az egyedi kézi kezelés reménytelen feladat volna, ezért ilyenkor a munkát hagyományos fakitermeléssel kezdjük. Az ezt követően megjelenő sarjak tömegét permetezéssel kezeljük.

Permetezés

A fakitermeléssel érintett, legfertőzöttebb területeken megjelenő sarjakat háti permetezővel kezeljük. A vegyszer a lombról és hajtásokról egyaránt jól felszívódik.

E módszer környezetterhelése a legkedvezőtlenebb, de ahol egybefüggő bálványfa állományfoltok alakultak ki, ott már nem kell tartani attól, hogy védendő természeti értékek sérülnek.

Az egyes kezeléstípusok területi megoszlását az alábbi táblázat mutatja be:

fedettség	0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	összesen
fertőzöttség	1	2	3	4	5	
kezelések	ha					
M					22,19	22,19
E1	285,24	66,73	24,49	8,28		384,74
E2	190,16	44,49	16,33	5,52		256,50
E3	95,08	22,24	8,16	2,76		128,24
I	90,70	4,71	25,36			120,77
I+E1	59,87	63,61	19,80	10,35		153,63
I+E2	19,96	21,20	6,60	3,45		51,21
I+E3	9,98	10,60	3,30	1,73		25,61
P1					22,19	22,19
P2					14,79	14,79
P3					7,40	7,40
összesen	435,81	135,05	69,65	18,63	22,19	681,33

(M=mechanikus irtás, E=ecsetelés, I=injektálás, P=permetezés)

A vegyszeres kezeléshez glifozát alapú, szabadalmaztatás előtt álló keveréket alkalmazunk, mely felszívódást elősegítő anyagot és kék színező festéket is tartalmaz. Utóbbi a környezet védelme érdekében szükséges, így ugyanis utólag is ellenőrizhető a környezeti terhelés.

Nyilvánosság

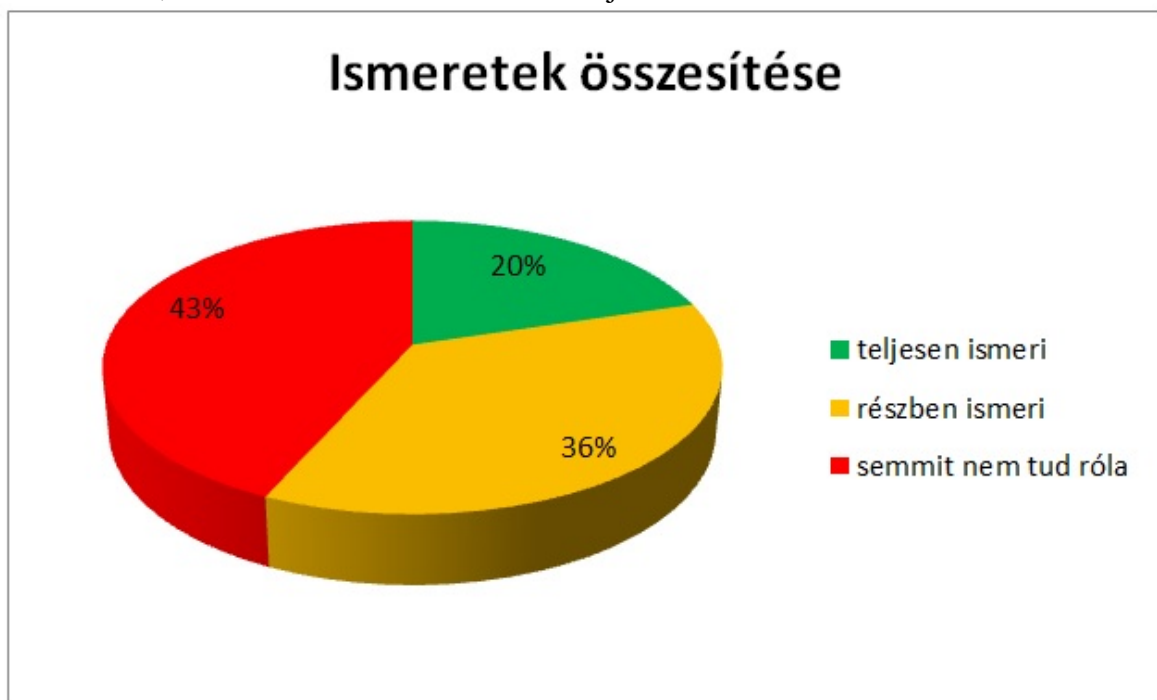
A pályázat megvalósításáról igyekszünk minél nagyobb mértékben tájékoztatni a nyilvánosságot.

2012. novemberében az Árkád Győr üzletközpontban tartottuk első sajtótájékoztatónkat az első forduló pályázat sikeréről.

2013. szeptemberében kérdőíves lakossági felmérést végeztünk a bálványfa ismertségéről, amit az interneten és a helyi médiában népszerűsítettünk. Felhívásunkra 74 kitöltött kérdőívet kaptunk, ezek kiértékelését honlapunkon tettük közzé.

(http://www.kaeg.hu/kaeg_bovebben.php?mit=279)

Megállapítottuk, hogy bár a válaszadók jelentős része hallott már a bálványfáról, kevesen vannak azok, akik részletesen ismerik ezt a fajajt.

Bízunk benne, hogy mai sajtótájékoztatónk híre is eljut a nagyközönséghez, és segít javítani a téma ismertségén.

A program végrehajtása során **több alkalommal lehetőséget biztosítunk a média képviselőinek, hogy helyszíni bejáráson meggyőződhesenek a munkák előrehaladásáról.**

Ezen kívül **honlapunkon is rendszeresen tájékoztatjuk** a lakosságot, de bárkinek szívesen adunk tájékoztatást az info@kaeg.hu e-mail címen.

Pályázatunk 2015. májusában nyilvános projektzáró rendezvénnyel zárul, akkor részletes összefoglalást adunk a tapasztalatokról.

2013. október 31.

Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.